

3667-1

D _____ 1*0491

LANTBRUKSSTYRELSEN

31 DEC. 1951

DIARIE Nr

SAK Nr

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Handlingar rörande

BROBY DIKNINGSFÖRETAG ÅR 1951

i Bettna socken av Södermanlands län

upprättade av

YNGVE OMBERG

agronom

Nyköpingsåns nederbördsområde nr 65

H A N D L I N G A R

rörande

B R O B Y D I K N I N S F Ö R E T A G Å R 1 9 5 1

i Bettna socken, Södermanlands län

upprättade vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1951

av

YNGVE OMBERG

agronom

Härtill ett blad ritningar.

Protokoll, fört vid sammanträde under syneförrättning med avseende å företag för torrläggning av vattensjuka marker tillhörande 2 mtl Broby 1¹ i Bettna socken av Södermanlands län.

Den 7 maj 1951.

Sedan undertecknad blivit på därom gjord ansökan (bilaga A) av lantbruksnämnden i länet föreslagen (bilaga A) och av länsstyrelsen i länet förordnad (bilaga B) att handlägga denna syneförrättning, hade genom brev (bilaga C) till sakägaren sammanträde i ärendet utsatts att hållas förestående dag klockan 10.00 å Broby Säteri, Tegnefors.

Vid sammanträdet inställde sig undertecknad förrättningsman samt inspektor Otto Holmström såsom ombud enligt fullmakt (bilaga D) för Godsägare Carl Nisser, ägare av 2 mtl Broby 1¹ i Bettna socken

§ 1.

Ansöknings om förrättningen och länsstyrelsens i anledning därav utfärdade förordnande upplästes.

§ 2.

Med anledning av det utfärdade förordnandet hade undersökning och avvägning av de vattensjuka markerna verkstälts genom förrättningsmannens försorg.

§ 3.

På grund av särskilda föreskrifter hade prov av grundvatten från markerna undersökts av Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, Stockholm och delgavs resultatet av denna undersökning (bilaga E).

§ 4.

Sökanden till företaget yrkade att erforderligt avlopp måtte få upptagas för torrläggning av sina i företaget ingående marker

till fullständiga djup eller till så stort djup, som kunde vara med ekonomisk fördel förenat. Den sökande yrkade vidare att avloppen helst borde igenläggas med rör.

§ 5.

Förrättningsmannen redogjorde för det upprättade förslaget till torrläggning av de i företaget ingående markerna ävensom de härför beräknade kostnaderna.

§ 6.

Förrättningsmannen redogjorde för nu gällande villkor för erhållande av statsbidrag och lån från statens avdikningsfonder och förklarade sig intressenten önska komma i åtnjutande av endast bidrag. För så vitt de närvarande hade sig bekant hade statsunderstöd icke tidigare utgått för torrläggning av de i företaget ingående marken

§ 7.

Beslöts att akterna för företaget skulle förvaras å Broby Säteri, Tegnefors.

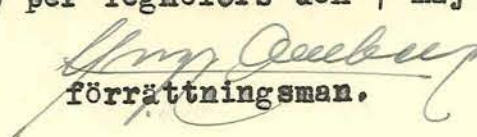
§ 8.

Förrättningsmannens utlåtande upplästes, varvid jämval besvärshänvisning lämnades under meddelande, att talan mot förrättningen finge inom sextio dagar härefter anföras vid Söderbygdens vattendomstol, adress Stockholm.

§ 9.

Då några ytterliggare framställningar icke gjordes meddelade förrättningsmannen att arvodesräkning senare skulle tillställas Broby Säteri, Tegnefors, varefter förrättningen förklarades avslutad

Broby per Tegnefors den 7 maj 1951

förrättningsman.

28 7/12 D.R. 1948.

-3-

Bilaga A.

Resolution.

Insändes till Torrlägningsnämnden.
Adress: vederbörande hushållningssällskap.

Överlämnas till Torrlägningsnämnden
i landskapskansliet

med remissaktens återställande

avgiva yttrande i ärendet.

Nyköping i landskansliet den 4 Maj 1948

På tjänstens vägnar:

Till

Carl Kisser

Ankom till landskansliet

3 MAJ 1948

30. APRIL 1948

Landskansliet

i Nyköping

Torrlägningsnämnden i Södermanlands län

Ink. d. 7/5 1948 Nr. 21

Behandl. i prot. d. / 19. §

Gesv. d. / 19. Nr.

Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Ankom till

4 SEP. 1948

till

Landskansliet
i Nyköping

Härmed anhålles vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga
syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av mig tillhörig mark inom

Bettna socken(-nar) av Södermanlands

län. Förteckning över fastigheter, som väntas bli berörda av företaget, åter-

finnes å omstående sida. Företaget avser dikning av cDa 500 meter avlopp

och berörande cDa 30ha åker

Här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare företagets

omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flötled, damm, järnväg, landsväg, e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Bettna

Meddelanden angående förrättningen kunna ställas till Broby Säteri, Tegnefors

tel. Sörmlands Hovsta 11

Titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Broby Säteri, Tegnefors den 19. april 1948

Carl Kisser

Av företaget väntas nedanstående fastigheter bli berörda.

Fastighet:

Ägare:

Broby Säteri / Olsberg och

Trädgårdstorp/

Carl Nisser

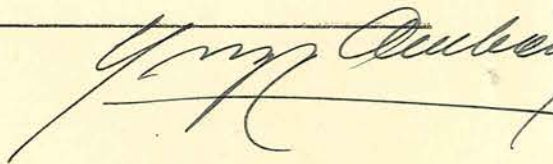
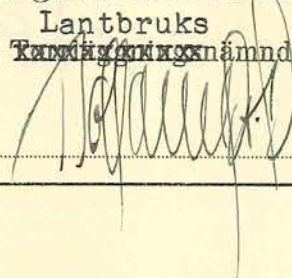
Antaget den
4 SEP 1948
till
Lantbruksskoll
Nyköping

Lantbruks
~~Lantbruksskoll~~ nämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbrukskonsulent Yngve Omberg.

Nyköping den 1 september 1948

Lantbruks
På Förrättningsnämndens vägnar:

ELSEN

IDS LÄN

N:o 9/12 D.R.1948.

FÖRORDNANDE.

På därom av bruksägaren Carl Nisser, Broby Säteri, Tegnefors, gjord ansökning om förordnande för behörig förrättningsman att enligt gällande vattenlag hålla syneförrättning för torrläggning av mark, tillhörande Broby Säteri (Olsberg och Trädgårdstorp) i Bettna socken, förordnas på förslag av lantbruksnämnden i länet lantbrukskonsulenten Yngve Omberg, Nyköping, att i laga ordning verkställa de tjänsteåtgärder, som i ansökningen påkallas; skolande detta förordnande jämte ansökningshandlingarna i ärendet tillställas nämnde Omberg, som har att om mottagandet hit inkomma med bevis.

Nyköping i landskansliet den 10 september 1948.

På Länsstyrelsens vägnar:

(S. Ljungstedt.)

Inga Ljungberg.
(Inga Ljungberg.)Utan avgift.

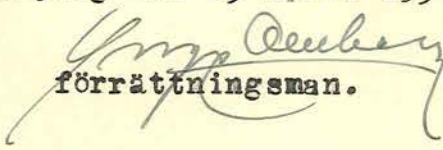
Lantbrukskonsulenten Yngve Omberg, Nyköping.

Broby Säteri

T e g n e f o r s

Sedan undertecknad blivit av länsstyrelsen förordnad att hålla syneförrättning med avseende å företag för torrläggning av vattensjuka marker tillhörande Broby Säteri (Olsberg och Trädgårdstorp) i Bettna socken av Södermanlands län, får jag meddela att sammanträde kommer att hållas å Broby Säteri, Tegnefors måndagen den 7 maj 1951 klockan 10,00, då Ni har att tillstädeskomma för utförande av Eder talan.

Nyköping den 25 april 1951

förrättningsman.

Bilaga

FULLMAKT

för Inspektor Otto Holmström eller den, han i sitt ställe sätter
att vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark till-
hörande Broby Säteri (Olsberg och Trädgårdstorp)
i Bettna socken av Södermanlands län
å mina vägnar föra talan samt ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap.
58 § vattenlagen omförmäles, ävensom att söka lån av statsmedel till kost-
nader för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Broby Säteri, Tegnefors den 7 maj 1951

Carl Kisser

Bevittnas:

Göran Broby

Nils Johansson

STATENS LANTBRUKSKEMISKA KONTROLLANSTALT
STOCKHOLM 50

Analysbevis Nr D 234/1950-51

Å Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt har på anmodan av

Agronom Yngve Omberg, Nyköping,
för räkning Broby säteri, Bettna socken,

undersökts prov av v a t t e n
ink. på 800 ml vichyflaska den 19/4.

Undersökningen har givit följande resultat:

Temporär hårdhet	0,4 tyska grader
Aggressiv kolsyra	22 milligram per liter
Sulfat, SO_3	13 " " "

Vattnets angreppsförmåga gentemot betongrör är påtaglig.

Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt den 23 april 1951.

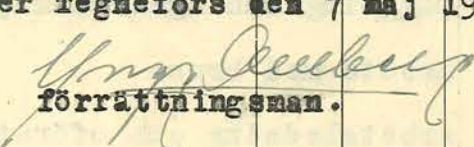
Hugo Sebelius

Föreståndare

Hugo Sebelius

Avgift: 19:50 kronor - 50 % rabatt = kronor 9:75.

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
0+22-		<u>Avloppet A-B.</u>				
1+90	168	Schaktning av lera lm	168	2:-	336:-	
		Inköp av 30 cm(12")betong- rör (1 m långa)	" 168	7:-	1.176:-	
		Inköp av 30 cm(12")broöga	st 1	11:30	11:30	
		Inköp av 60 cm(24")betong- rör(1 m långa,brunn)	st 3	22:-	66:-	
		Inköp av 60 cm brunnslock	" 1	11:40	11:40	
		Läggning och igenfyllning lm	168	2:-	336:-	
		Arbete med brunn	st 1	50:-	50:-	
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 %			213:30	2.200:-
1+90-		<u>Avloppet B-C.</u>				
2+94	104	Schaktning av lera lm	104	4:-	416:-	
		Inköp av 30 cm(12")betong- rör (1 m långa)	" 104	7:-	728:-	
		Inköp av 60 cm(24")betong- rör(1 m långa,brunn)	st 3	22:-	66:-	
		Inköp av 60 cm brunnslock	" 1	11:40	11:40	
		Läggning och igenfyllning lm	104	2:-	208:-	
		Arbete med brunn	st 1	50:-	50:-	
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 %			120:60	1.600:-
2+94-		<u>Avloppet C-D.</u>				
3+76	82	Schaktning av lera lm	82	2:-	164:-	
		Inköp av 30 cm(12")betong- rör (1 m långa)	" 82	7:-	574:-	
		Inköp av 60 cm(24")betong- rör (1 m långa,brunn)	st 3	22:-	66:-	
	354	Transport			804:-	3.800:-

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.	Antal	Ø-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
	354	Transport			804:-	3.800:-
		Inköp av 60 cm brunnslock st	1	11:40	11:40	
		Läggning och igenfyllning lm	82	1:50	123:-	
		Arbete med brunn st	1	50:-	50:-	
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 %			91:60	1.080:-
3+76-		<u>Avloppet D-E.</u>				
5+10	134	Schaktning av lera lm	134	1:50	201:-	
		Inköp av 22,5 cm(9")betong- rör (1 m långa)	"	134 4:50	603:-	
		Inköp av 45 cm(18")betong- rör (1 m långa, brunn) st	2	13:50	27:-	
		Inköp av 45 cm brunnslock "	1	7:75	7:75	
		Läggning och igenfyllning lm	134	1:-	134:-	
		Arbete med brunn st	1	40:-	40:-	
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 %			107:25	1.120:-
	488	Summa				6.000:-
		Broby per Tegnefors den 7 maj 1951				
		 förrättningsman.				

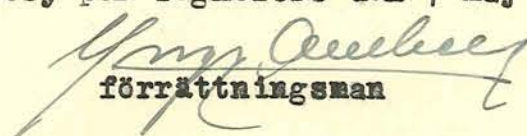
Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Bettna socken</u>							
<u>2 mtl.Broby 1¹</u>							
Carl Nisser							
åker, mullhaltig mellanl.	1	0,12		1280	1600	320	38:40
" " "	2	0,27		1440	1600	160	43:20
" " "	3	0,20		720	1600	880	176:-
" " "	4	0,21		1520	1600	80	16:80
" " "	5	3,49		960	1600	640	2.233:60
" " "	6	0,08		1280	1600	320	25:60
" " "	7	0,29		1520	1600	80	23:20
" " "	8	0,91		960	1600	640	582:40
" " "	9	1,24		1280	1600	320	396:80
" " "	10	0,84		1440	1600	160	134:40
" " "	11	0,75		1520	1600	80	60:-
väg(odlas)	12		0,04	950	1000	50	2:-
Åker, mullhaltig mellanlera	13	0,03		1570	1600	30	--:90
" " "	14	0,25		1520	1600	80	20:-
" " "	15	0,09		1570	1600	30	2:70
" " "	16	0,01		400	1000	600	6:-
" " "	17	0,16		1570	1600	30	4:80
" " "	18	0,19		1570	1600	30	5:70
" " "	19	0,81		1440	1600	160	129:60
väg (odlas)	20		0,05	800	1000	200	10:-
Summa	1-20	9.94	0,09				3.912:10
Härtill kommer bruksningsbåtnad för 488 meter							
igenlagt avlopp á 6:- kronor							
Kronor							
6.840:10							
Broby per Tegnefors den 7 maj 1951							
förrättningsman.							

ARVODESRÄKNING

för syneförrättning enligt vattenlagen angående Broby dikningsföretag
år 1951 i Bettna socken av Södermanlands län upprättad enligt § 1 av
Kungl. Maj:ts kungörelse nr.353 av den 25 maj 1945.

Plankostnad	199:20
Grundvattenanalys	9:75
Fraktkostnad för grundvatten	0:80
Ljuskopiering	5:-
Inbindning av förrättnings-	
handlingar	<u>4:-</u>
Summa kronor	<u>218:75</u>

Broby per Tegnefors den 7 maj 1951

förrättningsman

U T L Å T A N D E

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen med avseende å företag för torrläggning av vattensjuka marker tillhörande 2 mtl Broby¹ (Olsberg och Trädgårdstorp) i Bettna socken av Södermanlands län.
Torrlägningsföretagets läge, areal och jordart:

Torrlägningsföretaget är beläget inom Nyköpingsåns nederbördsområde nr 65 omkring 10 km väster om Bettna kyrka och finnes till sitt läge närmare angivet å motstående översiktskarta, där det markerats medelst gul färgbeteckning.

Företaget omfattar en areal av 9,94 ha åker och 0,09 ha annan mark, vilken odlas.

Jordarten utgöres huvudsakligen av mullhaltig mellanlera på botten av mellanlera-styv lera.

Företagets omfattning:

Enligt vid syneförrättningen framställt yrkande har för torrläggning av de i företaget ingående markerna föreslagits fördjupning och igenläggning av de å hithörande plan- och profilritning angivna avloppet A-B-C-D-E.

Vattenmängd och dimensioner:

Nederbördsområdet har å översiktskartan inneslutits av en heldragen blå linje och utgör c:a 40 ha, vilket till c:a 1/3 utgöres av odlad mark och i övrigt av skogsmark.

Normal högvattenavrinning har antagits uppgå till 2 liter per sekund och hektar från åker och till 1 liter per sekund och hektar från skogsmark.

Dimensionering av det täckta avloppet har verkställts enligt i följande tabell angivna data

Läge	Nederbörds- område i ha	Avrinning lit/sek	Bottenlutn. o/oo	Rörrdm. mm	Avbördn.förm. lit/sek
5+10	25	30	7,7	225	36
3+76	35	47	2,5	300	47

2+94	38	53	4	3000	60
1+90	40	56	4	300	60

Undersökning av grundvatten från markerna har verkställt av Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, Stockholm. Vattnet har därvid befunnits innehålla 22 milligram aggressiva syror per liter och har en karbonathårdhet av 0,4 tyska grader. Då vid sådant förhållande vattnets angreppsförmåga gentemot betongrör är påtaglig ha de till användning föreslagna betongrören föreskrivits vara centrifugerade.

I detta sammanhang skall särskilt framhållas vikten av att endast fullgoda rör komma till användning och att eventuellt erforderlig reparation eller omläggning av rörledningen får gå på intressentens egen risk, då någon hjälp av statsmedel icke kan påräknas härtill.

Uppmätning, ytavvägning och jordvärdering:

De i företaget ingående markerna hava blivit kartlagda och ytavvägda samt å plankartan avgränsade från högre belägen mark medelst en begränsningskurva belägen på 1,4 meters höjd över nu rådande medelvattenstånd i avloppet, varvid även tillägg gjorts för erforderligt fall till detsamma från marker, som ligga på längre avstånd därifrån.

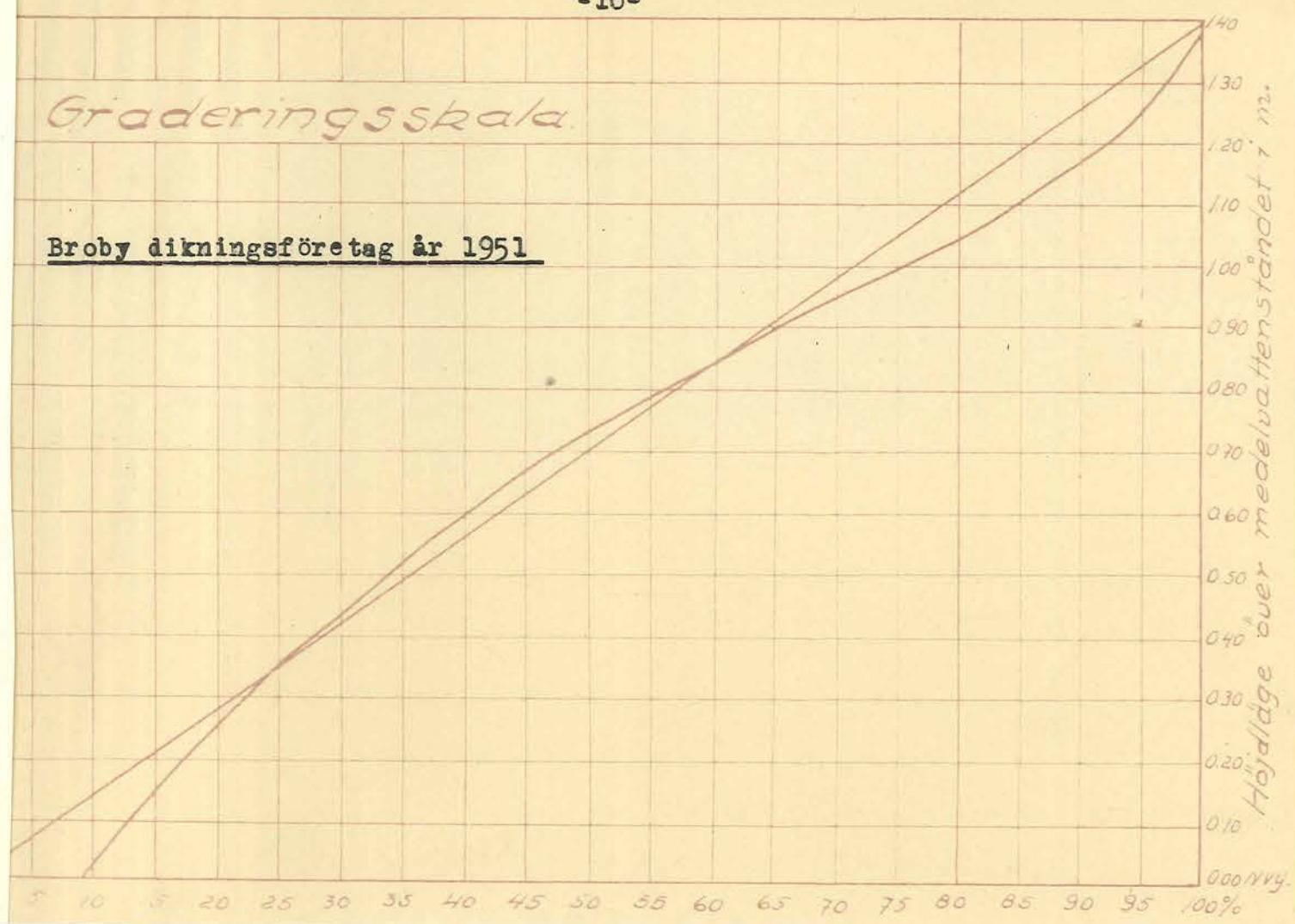
Tidigare har täckdikningsplan upprättats över all åkerjord tillhörig de i företaget ingående markerna.

De i företaget ingående markerna ha sedermera värderats av förrättningsmannen såväl i deras nuvarande vattenskadade tillstånd som i det skick, vari de beräknas komma efter torrläggningen. Vid bestämmandet av sistnämnda värde har hänsyn tagits uteslutande till markernas naturliga beskaffenhet, ernådd torrläggningsgrad samt gängse normala prisförhållanden och betingelser i övrigt. Markernas nuvarande värde har uppskattats med hänsyn till nu rådande medelvattenstånd i avloppet och har uträknats med tillhjälp av vidstående graderingsskala.

Genom utförande av föreslagna rörledningar och möjlighet att kunna bruka åkern oberoende av öppna diken har beräknats en bruk-

Graderingsskala.

Broby dikningsföretag år 1951

ningsbåtnad för 488 meter igenlagt avlopp med ett beräknat värde av 2.928:- kronor. Den genom torrläggningen uppskattade jordförbättringen inklusive bruksningsbåtnaden utgör 6.840:10 kronor.

Kostnad:

Enligt här bifogat kostnadsförslag (bilaga F) uppgå kostnaderna för avloppets upptagande och igenläggning, inberäknat 10 % tillägg för arbetets tillsyn och oförutsedda utgifter till 6.000:- kronor.

Ersättningar:

Några ersättningsanspråk har ej framställts under syneförrättningen och skola ej heller utgå.

Arbetets utförande:

Enär hinder enligt i vattenlagen stadgade grunder icke synes förefinnas mot ifrågavarande dikningsföretag lämnar förrättningsmannen sitt medgivande till företagets utförande i enlighet med i detta utlåtande lämnade föreskrifter och bestämmelser.

Arbetet skall i sin helhet vara fullbordat före den 31 december 1957.

Vid utförandet av rörledningarna skall iakttagas, att arbetet utföres vid en sådan tidpunkt att växande gröda icke skadas,

att endast hela och fullgoda rör få användas,

att djupet å varje rör noggrant kontrolleras enligt särskilt utsatta riktmallar. Dessa riktmallar utsättas efter avvägning med utgång från fixpunkt,

att sten icke får placeras direkt ovanpå rören,

att återfyllning sker till markytan, samt

att inkoppling av dräneringsrör endast bör ske i brunnarna.

Framtida underhåll:

De i företaget ingående ytvattenbrunnarna skola rensas efter varje högflöde.

Fixpunkter:

Till ledning vid arbetets utförande och vid kontroller ha fixpunkter inhuggits i jordfasta stenar. Lägen och höjder finnas angivna å hithörande plan-och profilritning. I nedanstående beskrivning äro lägena angivna vinkelrätt från avloppets mitt.

1. Fixp. + 8,26 kors i sten 65 meter öster om punkt 0-15
2. Fixp. + 13,44 kors i sten 215 meter väster om punkt 3+26.

Besiktning och avsyning:

Besiktning av pågående arbeten och avsyning av desamma efter dess slutförande skall på företagets bekostnad verkställas av därtill behörig förrättningsman eller av i länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

Avgift till vattendomstol:

Avgift till vattendomstolarnas organisation och verksamhet skall icke erläggas av företaget, enär nämnda avgift enligt i vattenlagens 11 kap.95 § stadgade grunder skulle komma att understiga 15:- kronor.

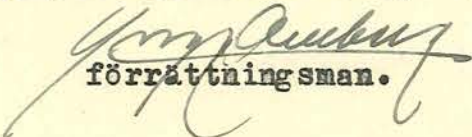
Besvärshänvisning:

Är någon missnöjd med åtgärder eller beslut under denna syneförrättning eller vill någon eljest föra talan mot detta utlåtande äger han, att inom sextio dagar från nedanstående dag till Söderbygdens vattendomstol, adress Stockholm, ingiva sina besvär. I besvären, vilka skola ingivas i tre exemplar, skola fullständigt upptagas klagandens alla påstående och skälen därtill, och skola vid besvären fogas alla de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Företagets namn m.m.

Företaget har betraktats såsom dikning enligt 7 kap. av gällande vattenlag och skall benämnas Broby dikningsföretag år 1951 i Bettna socken av Södermanlands län.

Broby per Tegnefors den 7 maj 1951

förrättningsman.

